

پستو

لومړۍ برخه

Download from: aghalibrary

ليکوال: محمدرحيم دراني

د بڅبونکي او مهربان خداي په نامه

لومړۍ لوست

د پښتو ژبې توري								
ا	ب	پ	ت	ټ	ث	ج	خ	چ
ح	خ	ځ	د	ډ	ذ	ر	ړ	ز
ژ	ږ	س	ش	ښ	ص	ض	ط	ظ
ع	غ	ف	ق	ک	ګ	ل	م	ن
ڼ	و	ه	ء	ي	ی	ئ	ې	ی
ے								

طرز خواندن حروف پښتو

ټ: مثل "ت" ولی با شدت

خ: مرکب از "ت + ز"

ځ: مرکب از "ت + س"

ډ: مثل "د" ولی با شدت مثل d انگلیسی

ړ: مثل "ر" (باید سرزبان را با بالاي دهان چسپانده و برگردانید).

ږ: مثل "ګ" پشاور و مثل "ژ" د قندهار

ښ: مرکب از "ت + خ" در پشاور و "ش" در قندهار

دویم لوست

ا، آ

انار	آس	دا انار دے.
الله	آدم	الله یو دے.
اور	آسمان	دا اور دے.

نوي ټکي:

انار: انار	آس: اسب	اور: آتش	دے: است	دا: این

مشق

جملې جوړې کړئ:

۱. این آسمان است.
۲. این آدم است.
۳. این اسب است.

دریم لوست

ب، پ

بابا	بازار	دا بابا دے.
بې بې	بزه	هاغه بې بې ده.
پښور	پانه	دا پښور دے.
پوزه	پاک	دغه پوزه ده.

نوي ټکي:

بابا: پير مرد / پدر بزرگ	بې بې: مادر بزرگ	پښور: پشاور
پوزه: بینی	هاغه: آن	بزه: بُز
	دغه: این	پانه: برگ

مشق

جملې جوړې کړئ:

۱. این بز است
 ۲. آن برگ است
 ۳. آن بازار است
 ۴. این بیڼی است

څلورم لوست

ت ، ټ

دلته تانه ده.	دلته تختی ده.	تبر	تختی
هلته ټانگه ده.	هلته تبر دے.	تانه	تلاوت
دا د قران تلاوت دے.	ټال هاغه دے.	ټانگه	ټال

نوي ټکي:

تال: تاب	تانه: پاسگاه پلیس	تختی: تخته ای که روی آن می نویسند.
	دلته: اینجا	ټانگه: گاری اسب
		هلته: انجا

مشق

جملې جوړې کړئ

۱. این پاسگاه است
 ۲. انجا تاب است
 ۳. اینجا اسب است
 ۴. انجا برگ است

پینځم لوست

ث ، ج ، ح ، خ

دا لویه جرگه ده.	ثبوت	ثواب
هلته جوار دي.	جارو	جوار
جوار پاخه دي	حلوا	جرگه
دا یوه خپلی ده.	څلور	خپلی

نوي ټکي:

جوار: زرت   جرگه: مجلس شورا / اجتماع   لويه / لوي: بزرگ   پاخه: رسیده
يوه: یک (برای مؤنث)   خپلی: کفش   څلور: چهار

تذکر:

۱. همیشه برای نسبت حالت مفرد مذکر "دے" برای مفرد مؤنث "ده" و برای جمع هر دو "دي" استفاده می شود.
در پشاور برای جمع از "دی" استفاده می شود. که این "دی" در کتابهای افغانستان برای مفرد بکار می رود.

مشق

جملې جوړې کړئ

۱. اینجا شورای بزرگی است   ۳. حلوا پخته است
۲. این گاری اسب است   ۴. این برگ پاک است

شپږم لوست

خ ، ح ، چ

خاوره	خیتیه	دا زما خاوره ده.
ختکے	ځان	دا ستا ختکے دے.
ځنځیر	ځناور	دلته شین چمن دے.
چمن	چوک	دا د هغه ځنځیر دے.

تذکر:

در این درس از حالت اضافی ضمیر: زما، ستا، دهغه استفاده شده که به معانی: مال من، مال شما و مال او می باشد. و باید مورد توجه طلاب باشد. و با استفاده از ان جملات جدید را تمرین کنند.

نوي ټکي:

خاوره: خاک   ختکے: طالبی   ځنځیر: زنجیر   خیتیه: شکم   ځان: خود
ځناور: حیوان   چوک: چهارراه   شین: سبز   زما: مال من   ستا: مال شما
دهغه: مال او

مشق

جملې جوړې کړئ

دا	خاوره	
هاغه	خپته	
دا زما	تختۍ	ده.
دا ستا	جوار	دے.
دا دهغه	خناور	دي.
	جارو	
	ختکے	

اووم لوست

د ، ډ ، ځ

دوا	دانه	دا زما دانې دي.
درد	ډيوه	دا يو ډيوه ده. ډيوه رڼا لري.
ډوډۍ	ډپر	ډوډۍ ډپر خوند لري.
ډاکر	ډکي	ډکي د ډاکر ورور دے او زما ملگرې دے.

نوي ټکي

دوا: دوا	درد: درد	ډپر: خپلی/زیاد
ډيوه/خراغ: چراغ	دانه: دانه (دانې = جمع دانه)	لري: دارد ورور: برادر

مشق

الف: جملې جوړې کړئ.

۱. انار خپلی مزه دارد.
۲. این چراغ او است.
۳. طالبی من سبز است.
۴. ډاکر دوست شما است.
۵. انجا روشنایی زیاد هست.
۶. انجا یک چهار راه بزرگ است.

ب: خالي ځايونه ډک کړئ

- دا يو ..... ده.
- دايوه ..... دي.
- دايوه ..... دے.
- ډيوه ..... لري.

اتم لوست

ز ، پ ، ږ ، بنس

هغه ږوند سپرې دے.	ږوند	سوپر
پيښور زمونږ ښار دے.	ښار	زمونږ
کندهار يو ښائسته ښار دے.	ښائسته	ږيره
ته دوه غوږونه لري.	سپرې	غوږ
زه ستا ورور يم.	لوږ	زه

تذکر:

سه ضمير به ترتيب "زه، ته، هغه" که معاني ان "من، تو، او". که حالت هاي اضافی ان بترتيب زما، ستا، د هغه ميباشند. در جمله هاي زیر بايد به اين ضمائر و حالت اضافی ان توجه شود.

نوي ټکي:

سوپر: سرد	ږوند: کور	زمونږ: مال ما	ښار: شهر	ږيره: ريش
ښائسته: قشنگ	غوږ: گوش	سپرې: ادم	لوږ: بلند	

مشق

جملې جوړې کړئ

هغه	زما	ملگرې	دے
هاغه	ستا	ورور	ده
دا	دهغه	ښار	دي
دغه	زمونږ	ډوډۍ	

د لاندې جملو ژباړه وکړئ

۱. شهر تو قشنگ است.
۲. اين ريش من است.
۳. برادر شما بلند(قد) است.
۴. شهر ما کابل است.
۵. گوش من اينجا است.
۶. او ادم کور است.

نهم لوست

غ ، ک ، گ ، ن ،

غرونه پاکه هوا لري. زما کور پاک دے.	غرونه	گڼل
زه يوه پاڼه لرم. دا پاڼه ډېره گټه لري.	پاڼه	گټه
ته ناروغه يې. ته بايد دوا وخوري. چې ښه شي.	کور	ناروغه
زه هم ناروغه يم. هغه روغ دے.	غنم	روغ

تذکر:

برای ضمیر متکلم " زه " (من) نسبت بصورت "يم" (هستم) می آید. که در در کندهار بصورت "ياستم" می آید. برای مفرد مخاطب "ته" (تو) نسبت بصورت "يې" (هستي) می آید. که در کندهار بصورت "ياستي" می آید. و برای غائب "دے" (است) می آید. و به همین طریق اند ديگر افعال مثل لرم، لري، لري.

نوي ټکي

پاڼه: برگ	گټه: سود / فائده	غرونه: کوهها	گڼل: شمارش
	غنم: گندم	روغ: تندرست	ناروغه: مريض

مشق

جملې جوړې کړئ

يم	ناروغه	زه
يې	روغ	ته
دے	لور	هغه
ده	ښه	سپے

لرم	کور	زه
لري	غنم	ته
لري	ډيره	هغه
	ورور	احمد

لسم لوست پیژنکلو

(دویم کس)	(لومړۍ کس)
خدای پاک دې وبخښه.	په خېر راغلي (راغليست)
زما نوم گل مخ دے او ستا؟	ستا څه نوم دے؟
خه.	زما نوم ستار خان دے.
زما کور په بغلان کښې دے.	ستا کور کوم ځای دے؟
زه دوه روڼه او یوه خور لرم.	ته څو وروڼه او خویندې لري؟
زه د لسو کالویم.	ستا عمر څو کاله دے؟

تذکر:

الفاظ استفهامیه که در این درآمده عبارت اند از "څه (چه)، کوم (کدام)، څو (چند) که باید به ان توجه شود. و کلمات "په، کښې" هر دو برای ظرف می آیند.

اعداد:

۱ یو	۲ دوه	۳ درې	۴ څلور	۵ پینځه
۶ شپږ	۷ اووه	۸ اته	۹ نهه	۱۰ لس
۱۱ یوولس	۱۲ دولس	۱۳ دیارلس	۱۴ څوارلس	۱۵ پینځلس
۱۶ شپاړس	۱۷ اوولس	۱۸ اتلس	۱۹ نورلس	۲۰ شل

نوي ټکي:

په خېر: به خیر	راغلي: آمدی	وبخښه: ببخشد	نوم: نام / اسم	ځای: جا
ورونڼه: جمع وروڼه (برادر)	خویندې: (جمع خور) خواهر	کال: سال		

مشق

د جملو ژباړه وکړئ

۱. اسم من چيست؟
۲. من هفده ساله هستم.
۳. خانه من اینجا است
۴. او پنج برادر و سه خواهر دارد.
۵. عمر او چند سال است؟
۶. شما چند سال داری؟
۷. او چند تا برادر خواهر دارد؟
۸. اسم من گل زمان است.

يوولسم لوست

د بدن غړي

سر	پښې	دا زما سر دے. زما لاسونه لنډ دي او پښې مې وړې دي.
غوړونه	سترگې	ته خو سترگې او خو غوړونه لري؟
پوزه	خُله	زه دوه سترگې او دوه غوړونه لرم.
لاسونه	گوتې	د هغه غاښونه سپين دي او ستا سترگې تورې دي.
غاښونه	شونډې	زما لاس پينځه گوتې لري. زما شونډې سرې دي.
ويښته	ريره	ستا ريره او ويښته تور دي.

تذکر:

در این درس صفات مختلف آورده شده از قبیل: سپین، تور، سور، لنډ، وړد. که همه این صفات با مفرد و جمع بودن اسم مفرد و جمع می شود و همینطور با مذکر و مؤنث بودن اسم مذکر و مؤنث می شود. لذا در ساخت جمله های که دارای صفت هستند دقت نمایید.

نوي ټکي:

سر: سر	پښې: پاها	غوړونه: گوشها	سترگې: چشمها	پوزه: بینی
خُله: دهان	لاسونه: دستها	گوتې: انگشتها	غاښونه: دندان	شونډې: لبها
لنډ: کوتاه	وړد: دراز	سپين: سفید	تور: سیاه	سور: قرمز
ويښته: موها	ريره: ريش			

مشق

جملې جوړې کړئ.

زما	پښه / پښې	سپين / سپينه / سپينې
ستا	لاس / لاسونه	سور / سره / سرې
د هغه	سترگه / سترگې	تور / توره / تورې
زمونږ	پوزه / پوزې	وړد / وړده / وړدې
ستاسو	خيته / خيتې	لنډ / لنډه / لنډې
د هغوي	شونډه / شونډې	لوي / لويه / لويې

دولسم لوست

کورنۍ

پلار	مور	زما مور پلار ډېر مهربان دي.
ورور	خور	زه دوه وروڼه او یوه خور لرم.
تره / کاکا	ترور	زما تره په کابل کښې کار کوي او ماما په پېښور کښې.
زوم	لور	ته څو زامن او لونه لرې؟
هلک	انجلی	په باغ کښې هلکان او انجلی دي.
ماما	مامي	زما ماما او مامي په بغلان کښې اوسېږي.
نيکه	نیا	د هغه نیا نيکه مړه شوي دي.
بابا	بې بې	بايد د بابا او بې بې عزت وکړې.

نوي ټکي

پلار: پدر	مور: مادر	ورور: برادر	خور: خواهر	تره: عمو	ترور: خاله	(پدری و مادري)
زوم: پسر	لور: دختر	هلک: پسر (Boy)	انجلی: دختر (Girl)	ماما: دایي		
مامی: زن دایي	نيکه: پدر بزرگ	(پدری و مادری)	نیا: مادر بزرگ	(پدری و مادری)		
اوسېږي: زندگی می‌کنند	مړه شوي دي: مرده اند	بايد عزت وکړې: تو بايد احترام کنيد				

مشق

جملات زیر را ترجمه کنید

۱. پدر و مادر شما کجا زندگی می کنند؟
۲. تو باید دایي و زن دایي را احترام کنید.
۳. شما چند تا عمو و خاله دارید؟
۴. رنگ موهای پسر من سیاه است.
۵. دایي آنها چند ساله است؟
۶. رنگ دستهای دختر من سفید است.
۷. دختران و پسران دوست من اند.
۸. برادر من در کشور شما زندگی می کند.
۹. پدر بزرگ و مادر بزرگ من در قندهار زندگی می کنند.
۱۰. من و پدر و مادرم و چند تا عمویم با هم در یک خانه زندگی می کنیم.
۱۱. پدر و مادران دختر در شهر بغلان فوت کرده اند.
۱۲. من شش تا دختر و هشت تا پسر دارم.

ديارلسم لوست

زمونږ کله

زمونږ کله په بغلان کښې دے. زمونږ په کلي کښې شنې ونې دي. دلته يو چمن هم شته. دا چمن شين دے. په چمن کښې يوه ونه ده. په ونه کښې مچۍ دي. مچۍ چيچل کوي. دلته يو ښايسته باغ دے. دا باغ ډېر لوي دے. په باغ کښې ډېرې لويې ونې دي. په ونو کښې منې دي منې ډېر خوند لري. په باغ کښې يوه مانهۍ هم شته. دا مانهۍ ژيپرنگ لري.

تذکر:

۱. هر چيزي که ظرف واقع شود و در فارسي براي ان از لفظ "در" استفاده شود در پشتو به اين شکل خواهد بود که ظرف را وسط دو کلمه "په" و "کښې" می نویسند. مثل: په چمن کښې ونه ده، په ونه کښې مچۍ دي، که "چمن" و "ونه" در اینجا ظرف واقع شده و وسط "په" و "کښې" آمده اند. که از هر دو باهم بمعناي "در" استفاده می شود.

۲. لفظ کښې در پشاور کې خوانده می شود و "ښ" ساکت است. ولې در بعضی از لحجه ها "کښې" را کشې تلفظ می کنند که در این صورت "ښ" ساکت نخواهد بود. و همنیطور در مثالهای دیگر هم مثل: "کښیناستل" بمعناي نشستن که در پشاور کیناستل خوانده می شود و در بعضی از جاها کشیناستل خوانده می شود.

نوي ټکي:

کلے: روستا / قريه	چمن: چمن / سبزه	چونگره: خانه ژيپر: زرد
ونه: درخت	کوي: می کند منې: (جمع منه) سيب	مچۍ: زنبور چيچل: نيش زدن
خوند: مزه		

مشق

الف: دلاندینیو جملو ژباړه ولیکئ:

۱. در باغ یک درخت است.
۲. این حلوای گلالی است.
۳. خوب کار کردن سود دارد.
۷. این سيب قرمز است.
۹. روستای من در جلال اباد است.
۴. انجا دو تا باغ است.
۵. در پشاور لباس زیاد هست.
۶. در باغ زنبور است.
۸. زنبور رنگ زرد دارد.
۱۰. نيش زنبور خیلی درد دارد.

ب: لس جملې وليکئ چې په هغې کښې ظرف استعمال شوې وي. مثلاً:

..... ۲	..... ۱
..... ۴	..... ۳
..... ۶	..... ۵
..... ۸	..... ۷
..... ۱۰	..... ۹

خوار لسم لوست

حمد

خداي خالق د ټول جهان دے
 خداي روزونکې د انسان دے
 هرڅه خداي دي پيدا کړي
 بنه او بد يې جلا کړي
 دې واکدار دے د همه و
 کل اختيار دے د همه و
 شريک نه لري يکتا دے
 خداي د ټول جهان پاچا دے

نوي ټکي:

دې: اين	جلا: جدا	هرڅه: هرچيز	روزونکې: تربيت کننده	ټول: همه
		پاچا: بادشاه	واکدار: صاحب اختيار	همه و: همه

مشق

الف: دا حمد زباني زده کړئ.

ب: د دې حمد مطلب په خپلو ټکو کښې وليکئ.

مثلاً: خداي خالق د ټول جهان دے = خدا د ټول جهان خالق دے.

.....

.....

.....

.....

پينځلسم لوست

ښوونځي

زمونږ ښوونځي په کابل ښار کښې دے. ښوونځي د زده کړې ځاي دے. مونږ هره ورځ په خپل وخت ښوونځي ته ځو، هلته سبق زده کوو. زمونږ په ښوونځي کښې ښايسته شين چمن دے او لويې لويې ونې دي د چمن په هر اړخ کښې سره گلان دي. مونږ گلان او ښاخونه نه ماتوو. له خپلو همزولو سره مينه لرو. يو له بل سره جنگ جگړه نه کوو. د ښوونکي او د مور پلار خبره منو. او د هغوي درناوي کوو. ښوونکي هم مونږ سره مينه کوي.

نوي ټکي:

ښوونځي: مدرسه	زده کړه: ياد گرفتن	ځاي: جا	هره ورځ: هر روز	وخت: وقت
اړخ: طرف	ښاخونه: شاخها	ماتول: شکستن	همزولي: همزلف	هم عمر
مينه: محبت	درناوي: احترام	منل: قبول کردن	جگړه: جنگ	

مشق

د لاندينو جملو ژباړه وکړئ.

۱. شما کجا زندگی می کنید؟
۲. تو باید با پدر و مادر محبت کنی.
۳. خدا به تمام جهان روزی می دهد.
۴. پدر و مادر با ما محبت می کنند.
۵. شاخهای درختهای سیب سیاه اند.
۶. مدرسه شما قشنگ است.
۷. ما سخن استاد را قبول می کنیم.
۸. در روستای ما هر طرف درختهای سبز هستند.
۹. عمومی من در مدرسه استاد است.
۱۰. دستهای سیاه او کوتاه اند.

شپاړسم لوست

کور

هر څوک خپل کور سره مينه لري. مونږ هم خپل کور سره ډېره مينه لرو. خپل کور پاک ساتو ځکه چې د کور پاک ساتل ښه کار دے. د کور په کارونه کښې يو له بل سره مرسته کوو. زمونږ په کور کښې ټول پينځه کسان دي. پلار، مور، دوه وروڼه او يوه خور. زه سهار خپل ورور سره ښوونځي ته ځم. زما ورور له ما سره مرسته کوي. پلار مې سهار کار ته ځي او ما ښام کور ته راځي. مور مې

د کور کارونه کوي او زمونږ لپاره ډوډۍ پخوي. د کور ځينې کارونه زما ورور کوي لکه سبزي راوړل، اوبه راوړل او نور داسې کارونه.

نوي ټکي:

کور: خانه هر څوک: هر کس ساتل: نگهداشتن ځکه: زيرا/ چون يو له بل سره: با يکديگر مرسته: کمک کسان: نفر/ افراد سهار: صبح ځي: ميروډ راځي: ميايد ماښام: وقت مغرب ځينې: بعضی لکه: مثل راوړل: اوردن اوبه: آب نور: ديگر داسې: اينطور

مشق

۱. له لاندینيو ټکو څخه جملې جوړې کړئ
راوړل، ماښام، کسان، مرسته، هر څوک، ځکه، يو له بل سره، ډوډۍ، همزولې
۲. لاندې فعلونه صرف کړئ

شمېره	ضميرونه	فعلونه		
۱	زه	کوم	پخوم	ماتوم
۲	مونږ			
۳	ته			
۴	تاسو			
۵	هغه			
۶	هغوي			

اوولسم لوست

بازار

اخستونکې: گرانه وروره! السلام عليكم
 خرڅوونکې: و عليكم السلام، په خير راغله.
 اخستونکې: وروره غنم کيلو په څو دي؟
 خرڅوونکې: يو کيلو په شل روپې دي خو که ډېر اخلي تا ته به يې ارزان درکړم.
 اخستونکې: پينځه کيلو غنم راکه، مالگه او چيني او غوړي هم لري؟

خرڅوونکې: هو! مالگه او چيني شته خو غوري ختم شوي دي.
 اخستوونکې: خير دے لږه مالگه راکړه او دوه کيلو چيني راکړه، خو چيني په څو ده.
 خرڅوونکې: چيني خو گرانه ده، په ۴۰ روپي کيلو ده، که لږه اخلي که ډېره.
 اخستوونکې: غوري چېرته ملاويږي؟
 خرڅوونکې: د بازار اخري سر ته لار شه. بڼي اړخ ته يو دوکان دے چې گل خان نوم يې دے هغه سره غوري شته.
 اخستوونکې: بڼه وروره! ټولې څو روپي شوې.
 خرڅوونکې: ټولې يو سل لس روپي کيږي خو ته سل روپي راکړه.
 اخستوونکې: ډېره مننه. د خداي په امان.

نوي ټکي:

اخيستونکې: خريدار خرڅوونکې: فروشنده گران: قيمتي غنم: گندم که: اگر
 اخلي: مي خريد مالگه: نمک چيني: شکر راکړه: بدهيد لږالږه: کم
 غوري: روغن چېرته: کجا ملاويږي: يافت مي شود لار شه: برويد بڼي: راست
 مننه: ممنون

مشق

الف: جملې جوړې کړئ

۱. تو شکر داري؟
  ۲. نمک در اب قم خيلي زياد است.
  ۳. بعضی از مردم روغن خيلي کم می خورند.
  ۴. در باغ ملالی پنج تا گل قرمز وجود دارد.
  ۵. اگر زياد می خواهی به تو ارزان می دهم.
  ۶. من خريدار روغن هستم.
  ۷. در اخر بازار طرف راست خانه ما است.
  ۸. در کار خانه بايد با يکديگر کمک کنيم.
  ۹. مدرسه جاي درس است.
  ۱۰. خدا پرورش کننده همه مردم است.
- ب: يو کس خرڅوونکې شئ او يو کس اخستوونکې او دا لوست ولولئ.

اتلسم لوست

ځمکه

زما کور په بغلان کښې دے. هلته ډېر باغونه او ځمکې دي. خلک په باغونو کښې بيلا بيلې ميوې کري. او په ځمکو کښې بيلا بيل فصلونه کري. بزگران سهار وختي له کوره راوځي. خپلو ځمکو ته ځي او په هغې کښې کار کوي. په پسرلي کښې هوا بڼه وي خو په اوږي کښې ډېره

گرمي وي. کرونگر په ډېر محنت او کوبښ سره کار کوي فصلونو ته اوبه ورکوي او د هغې خيال ساتي. سهار غرمه او ماښام په فصلونو کېنې گرځي. او د هغې نه بې کاره بوټي اوباسي چې ښه فصل وشي. کرونگر له ونو ميوه ټولوي او په بازار کېنې يې خرڅوي. او په دې طريقه ژوند تيروي. او د خداي پاک شکر کوي.

نوي ټکي:

حکمه: زمين خلک: مردم بيلابيل: مختلف فصلونه: برگران: کشاورزان
سهار: صبح وختي: زود راوځي: بيرون مي ايد ځي: مي رود پسرل: بهار
اوړم: گرما ساتي: نگهداري مي کند غرمه: ظهر گرځي: قدم مي زند بوټي:
بوته ها اوباسي: بيرون مي کند ټولوي: جمع مي کند ژوند: زندگي تيروي: ميگزارد

تذکر:

در پشتو الفاظ کمکي که تا اینجا ذکر شده و در جاهای مختلف معانی مختلف داده عبارت اند از "په، ته، سره، يې، له" که بايد با خواندن متن پشتو موارد استعمال ان واضح مي شود ولی وقتي بعد از "له" اسم يا فعل بياید در حالت ارتباطی است و شکل ان عوض می شود مثلاً: له کوره راغلم. له کابله راغلم و...

مشق

الف: د لاندې جملو ژباړه وکړئ

۱. ما صبح و شام در اینجا هستیم.
۲. در روستای ما زمینها و باغهای زیادی است.
۳. هوای روستا خوب است.
۴. در جلال اباد در گرما گرمای زیادی است.
۵. کشاورز در اخر سال ميوه جمع می کند.
۶. ظهر شما چه کار می کنی؟
۷. او سیبهای خود را می فروشد.
۸. من لباس خود را تمیز نگه میدارم.
۹. در بهار گلهای مختلف پیدا می شود.
۱۰. زندگي ما خوب می گزرد.

ب: د خپل کلي په هکله لس جملې وليکئ

و تمت بالخیر